

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

32. De Partibus, ex quibus constat Oratio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

re, & de malefactis per veram cordis poenitentiam
dolere: neq; qui pro talibus orat, se Deum vo-
luntati opponunt, qui vult, ut pro omnibus ore-
tur, ut omnes salvi sunt. Præsternit quod etiam si
perituri sint, minores apud inferos penas suent,
si minus peccauerint: quare cuilibet reprobo di-
cere nre possumus: Age, fac bonum: de bono o-
pere nunquam condemnaberis.

Cap. XXXII.

De partibus, ex quibus constat oratio.

Primò queritur, Quot modis soleat Oratio
diuidi? Respondeo, multis. Primo, alia est O-
ratio, que in mente solum perficitur, atque
completur; alia verò, que in voce consistit. Prior,
internum animi votum, affectum, & desiderium
exprimit, ab q; vlo externo signo: posterior ve-
ro vocibus internos voluntatis effectus exprimit.

Secondo, diuiditur Oratio in priuatam, & pu-
blicam: hec posterior totius Ecclesie nomine pro
communi populi salute per publicos ministros,
& plurimum in loco publico funditur; illa prio-
rem pro se, vel alio priuato quilibet fundit.

Tertio, Paulus Apostolus videtur quatuor O-
rationis veluti in ebra, & partes constituisse, cum
sit: offerto primis omnium fieri obsecrationes, orationes,
populaciones, gratiarum actiones pro omnibus hominibus.
Quo quatuor Cassianus ita distinguit: *Vt obsecra-
tio sit imploratio, vel petitio pro peccatis: Oratio, qua Deo a-
liquid offerimus, vel vocationis: Postulatio, petitio pro alijs:
Gratiarum alio, ob sequore beneficiorum, & compas-
sione peccatorum nascitur: Oratio, de fiducia oblationum, &
conuocatione votorum proficit: Postulatio, de caritatibus ar-
dere protegit: Gratiarum actio, de beneficiis Dei confide-
ratione generatur.* Prima species pertinet ad incipientes: se-
cunda, ad eos, qui in virtutem profecta confidunt: tercia, ad
illos, qui sunt perfectione affecti: quarta, ad illos, qui secuta-
sunt & tute sua merita. Hec ex Cassiano. Bern. quatuor pre-
dicta Orationis genera sic explicat: *Vt obsecra-
tio, cum quis confitetur parvum fidens, non per se sed per alijs
ipsum Deum invocat: Et si dicit, Sancte Petre, vel Pade ora-
pro me. Oratio vero, cum quis per se aliquid petat: Postulatio
cum vultu amplius noxa fibi conscientia proferat, vel altero glo-
riæ pollo lat: Gratiarum alio, cum salutaria, vel necessaria
securo animo petat. Hugo S. Victoris tres Orationis
partes constitut, lectionem, contemplationem,
i.eu meditationem, & gratiarum actionem. Ita ut
lectio contemplationis materiam preparat: per
contemplationem verò mens cœlestia, & diuina
bona consideret: Et tandem succedat gratiarum
actio. Alij vero Orationis quatuor partes affi-
gant, lectionem, cœtemplationem, petitionem,
& gratiarum actionem. Alij quinque, ex quod pre-
dictis quintā adiungunt voluntatis affectionem,
cum ex Dei contemplatione mens tota inflam-
mata exardescit, & voluntas eo modo, quo potest
in sublimium, & cœlestium rerum desideria al-
surgens, optat le Deo coniungere, & ei perpetuo
adherere.*

Secundo queritur, An oratio publica, que in
precibus Horarijs recitat à clericis, & que ius-
tu Ecclesiæ funditur, vim habeat ex opere opera-
to, ut vocant hoc est querere, an cum Clericus vi-
legis Ecclesiastice, sive iussu Ecclesiæ preces Ho-
rarias recitat, eiusmodi precibus aliquis effectus
respondeat ratione meritorum Ecclesiæ, quam-
uis, nulla merita ipse Clericus habeat, ut qui sit
lethalibus peccatis obstrictus. Et idem prorsus
queritur de oratione Dominica, quam improbus
recitat: quia eam Christus Dominus institu-
it. **S**unt, qui id affirmant, ob id, quod eiusmodi pre-
ces Ecclesiæ iussu funduntur: quemadmodum, si
dominus aliquis per seruum improbum eleemo-
synam eroget, fructu non caret suo, quamvis ser-
vus sit improbus. **D**einde, Orationes, quas in Mi-
ssa sacrificio offert Deo Sacerdos, fructuose sunt,
cametsi Sacerdos sit malus: ergo preces Horarijs,
qua iussu, nomine, & auctoritate Ecclesiæ perfol-
luntur, suo fructu non caret, quamvis ab impro-
bo Clerico recitentur. In dubium non vertitur,
an cum orat Sacerdos, ut minister Ecclesiæ, eius
oratio sit fructuosa ob Ecclesiæ meritum, quam-
vis ipse Sacerdos sit improbus: quia cōuenit in-
ter omnes, esse fructuosa, cuiusmodi sunt pre-
ces, quas in Missa sacrificio Sacerdos fundit ad
Deum. Sed questionis est dubiae, an preces Horarijs,
quas recitat Sacerdos aliqui improbus, sint
semper tales, ut per eas Ecclesia aliquid mere-
atur, & satisfaciat apud Deum, quamvis malus Sa-
cerdos nomine suo nihil mereatur, nec satisfaci-
at. **G**abriel in Canonem Missæ lect. 57. 2it: **S**icut sacrificium
altaris, & Ecclesiæ sacramenta effectus habent ex institu-
tione Christi, non ex dispositione offerentes, vel ministrantes:
sic non est impium sentire de oratione Dominica, & de Ho-
ris Canonicas, & dicti precatiōnibus, quas Ecclesia dicendas
instituit, que quandam vim accipiunt ex parte diuinæ, & Ec-
clesiæfici mandauit, ut dicit Gerlon. **H**ec Gabriel, quam
sententiam videtur sequi Nauarr. de orat. cap. 19. nu.
59. & 60.

At tam non videatur omnino esse idem iuris
de precibus Horarijs, & de oratione Dominica,
quod de orationibus, quæ in Missa sacrificio fun-
duntur: Nam Horarijs preces recitat Clericus
lege, & præcepto Ecclesiæ, Ecclesia enim Bene-
ficiarijs fructus beneficij tribuit tamquam ope-
ris, ac laboris mercedem; ac propterea voluit, ut
laborarent, & Horarum pensum exoluere: Cle-
ricis quoque sacris Ordinibus initiatis præcepit,
ut idem precatiōnium Canonicularum officiū per-
soluerent. Oratio vero quam iussu, & nomine al-
terius ego fundo fructuosa non est, si ego sim ma-
lus: Sicut nullius est fructus ieiunium, quod im-
probus homo, quamvis alieno iussu, suscipit, ac
sustinet, & sicut fructuosa non est oratio, quam
meo iussu recitat cœcus, qui mendicato vivit, si
eam recitet cum lethali peccato, quo tenetur ob-
strictus. At verò orationes, quæ in Missa fundun-
tur, reuersa ab ipsa Ecclesiæ, Sacerdotis tamē mi-
nisterio offerantur; ac proinde cū Ecclesiæ merita
accepta, & grata Deus habeat, preces quoq; quas
Ecclesia per Sacerdorem aliqui malum fundit,
ipse Deus accepta, & gratas habet: quoniam in
Missa sacrificio non solum orat Sacerdos, sed orat
etiam Ecclesia. **S**ecus est cum aliis iussu meo orat,
& ego vñā cum eo non oro. **E**t fecus est de ele-
molyna, quam dominus per famulum impro-
bum dar, ea enim est res Domini, non famuli
Deni

Denique in hac quæstione dicendum existimo, quod dicit Couarr. in cap. alma mater, de senten. excommunic. in 6. q. 1. §. 5. A. 8. preces horarias, & orationem Dominicam, si nomine totius, hoc est, instituto eius, ab aliquo ministro recitentur, fructuiores esse, quam si priuatum ab aliquo nomine suo tantum recitentur.

Cap. XXXIII.

De Orationis vi, & efficacia.

Primò queritur, Quot, & qui sunt Orationis effectus? Orationis vis tanta est, ut neque vultum huius vita maius extet tam grande, quod Orationis virtute profigari, & auerti non possit: neque vultum rursus tam illustre bonum, quod eius ope, & præsidio à Dei bonitate impetrare, & assequi non possimus, iuxta Christi Domini promiss. Ioan. 15. quodcumque volueritis, petieris, & fieri vobis. Item, Amen dico vobis, si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.

In primis, Oratio valet ad noxas animi sanandas. Mat. 18. Serue nequam, omne debitum dimisi tibi, quantum rogasti me: nosne ergo oportuit, & te miseri conferiri tui scilicet & ego tui misericordia sum? Est hic sermo de nocturno debito tamquam in symbolo adumbrato in debito pecuniarum. Dæmones quoque fugat, ac pellit. Luc. 18. & Matt. 17. Hoc genitus demoniorum nos ejicitur, nisi in ieiunio, & oratione. Languores corporis curat, Iaco. 5. Infirmatus quis in vobis? Inducat presbyteros Ecclesie, & orent super eum: & oratio fidei saluat infirmum. Fluxum, & caducam hanc vitam prorogat. Iaia 38. Clamat ad Dominum Ezechias, & dixit: Obsecro Domine, &c. Et responsum accepit à Domino: Audiu orationem tuam, & vidi lacrymas tuas. Ecce ego adjiciam super dies tuos quindecim annos. Pacem, & tranquillitatem cœciliat. I. ad Tim. 2. Obsecro primum omnium fieri orationes pro omnibus hominibus, ut quietam, & tranquillam vitam agamus. Liberat nos ab hostibus, & inimicis, Baruch. 4. Clamate ad Dominum, & liberabit vos de manu Principum iniquorum, Iaia 38. Audiu orationem tuam, de manu regis Assyriorum eruantem, & ciuitatem istam, & protegant eam. Victoriam impetrat, Exo. 17. Cum Moses leuaret manus, vinciebat Israhel, & de hoc effectu multa exempla in libris Machabearum habemus. Animi tristitiam, luctum, & ægritudinem sedat, Iaco. 5. Tristitiam aliquis vestrum orat, & aquo animo effusus pallat. Terrę libertatem, & celi pluviam obtinet. Iacobi 5. Elias, homo erat simili nobis pauperrimus: & oratione oravit, ut non plueret super terram, & non plueret annos sex, & menses tres. Et varius oravit, & celum dedit pluviam, & terra dedit fructum suum. Parit sapientiam, & intellectum. Iacobi 5. Si quis vestram indiget sapientiam, postulete à Deo, qui dat omnibus afflueret: & 3. Reg. 3. Postulasti tibi sapientiam ad discernendum iudicium. Ecce feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapientis, & intelligentis. Sterili vero fecunditatem imperit. Gen. 25. De precatis est Ioseph Dominum proxore sua, eo quod esset ferilis: qui audiuit eum, & dedit concepcionem Rebbecca. 1. Reg. 1. Anna Elcanæ vxor Samuellem, & alios liberos à Deo precibus impetravit. Eruit à probro, ignominia, & morte, ut patet Dan. 13. de Susanna, & Tob. 3. de Sara

3. Reg. 17.

Raguelis filia. Iratū Deum placat, Exodi 32. Et placatum est Dominus, ne faceret malum, quod locutus fuerat ad universum populum suum. Cælum, & Paradisum aperit. Luc. 3. Iesus baptizato, & orante, apertum est celum. Et Luc. 23. ait bonus latro: Domine memento mei, cum veniras in regnum tuum. Et dixit illi Iesus: Hodie mecum eris in Paradiso. Deniq; nihil est tam arduum, nisi tam difficile, quod oratione impetrari non possit. Et enim Christi verbum Matth. 21. quæcumque petierunt in oratione credentes, accipiebunt.

Secundò queritur, Ad quoniam, & quos generaliter reuocari queant omnes. Orationis effectus? Respondeo, ad tres per Orationem enim iustus gratia, & charitate diuina praeditus, plenior, & vberiorum gratiam, & celestem gloriam promeretur. Habet item vim satisfaciendi pro peccatis, hoc est, expiandi, & solvendi penas culpis debitas. Tertio habet vim impetrandi omnem bonum: At proinde Theologi communis consensu docent, orationem iusti esse meritoriam, satis factoriā, & imperatoriam, ut illi loquitur. Non omnis oratio, quæ vim habet impetrandi, habet vim merendi, & satisfaciendi: nam beati spiritus, qui cum Christo Domino in celo vivunt, multa causa nostra impetrant; qui tamen nullum meritum colligunt, nec vultum proprium debitum exoluunt. Iusti item, & peccatores precibus sepe impetrantes votorum luorum compotes evadunt; qui tamen, quod charitate sint delicti, neque merentur quicquam, neque satisfaciunt propriè. Oratio itidem vim habet merendi, & satisfactioni, nec tamen semper impetrat, quod petitur, eo quod non omnes iusti eas habeant semper conditions, quas oratio ad impetrandum requirit, & postulat.

Quod vero oratio iustorum vim habeat merendam gratiam, & vitam sempiternam, indecomperturn est, quia Oratio est religionis officium, & in iustis ex Dei charitate profectum. Par ratio ne Oratio iusti habet vim penas peccatorum delendi, ac proinde satisfactioni: nam ut opus apud Deum satisfactioni vim habetas, scilicet si ex charitate sit ortum, ac carnis sensibus molestum. Vtrumque autem habet iustorum Oratio. Est enim Oratio res operosa, laboriosaque: ne que enim absque labore, & difficultate oramus, ut experientia docet. Si roges, an oratio peccatoris aliquos fructus habeat? Respondeo, sius quoque, & eos quidem varios habere. In primis, etiè improbus non promereatur, nec iustificatur orando, eum sit charitatis expers, preparat tamen seipsum ad gratiam, & veniam peccatorum, impetrat bona temporaria, impedit eius oratio peccatum, si erat alioquin oratio imperata, vel debita: cognit bonos mores, & habitus, obficit vi tis, ijs precipue, que ipsi magis aduerterantur, cuiusmodi sunt superbia, inanis gloria, ambitio, arrogancia, iactitia, ira, inuidia, & alia huicmodi conserua, & retinet Angelorum custodiam, exercitat, ac mouet Sanctos celi habitatores ad præcandum pro ipso.

Tertio queritur, Quam vim habeat Oratio, quæ pro alijs funditur? Respondeo: orationem esse habendam, & eius, qui orat, & eius, pro quo oratur: hoc autem differunt est quadripartitum. Aut enim iustus orat pro iusto, aut iustus pro iniusto,

aut